

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 30 IM. M.ZIENTARY-MALEWSKIEJ W OLSZTYNIE

WSTĘP

Wychowanie to proces wspierania dziecka w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, społecznej, psychicznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspierania dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi rozwojowi oraz eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu.

Profilaktyka i wychowanie są nierozdzielnie ze sobą połączone.

Wprawdzie profilaktyka koncentruje się na przeciwdziałaniu złu, a wychowanie polega na otwieraniu dziecka na dobro, mają one ten sam cel naczelny, jakim jest zapewnienie pełni rozwoju człowieka.

Rozwój dziecka i jego samodzielność niesie ze sobą wiele niebezpieczeństw. Konieczne jest więc wyposażenie go w umiejętność przewidywania zagrożeń, unikania ich oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

CEL NADRZĘDNY PROGRAMU

Celem nadrzędnym *Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 30 w Olsztynie* jest dążenie do tego, aby absolwent był:

- komunikatywny
- obowiązkowy
- aktywny
- ciekawy świata i siebie
- odpowiedzialny
- kulturalny
- wrażliwy
- wolny od nałogów
- tolerancyjny
- kreatywny
- samodzielny
- uczciwy
- otwarty

OPIS ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Szkoła Podstawowa nr 30 położona jest na dużym, olsztyńskim osiedlu Jaroty, uczęszcza do niej ponad 1000 uczniów, zdobywających wiedzę w oddziałach klasowych 0-VI. Do szkoły uczęszczają dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Sytuacja socjalno-bytowa uczniów jest zróżnicowana; uczniowie korzystają z pomocy socjalnej i pomocy opiekuńczo-pedagogicznej.

DIAGNOZA

Ewaluacja programów wychowawczego i profilaktycznego realizowanych w latach 2002 – 2008 pozwoliła na zanalizowanie sytuacji wychowawczej w naszej szkole oraz na wyciągnięcie wniosków do przyszłej pracy.

W kolejnych latach należy zwrócić szczególną uwagę na następujące aspekty:

1. kontynuować prowadzone do tej pory działania wpływające na dobre samopoczucie uczniów w naszej szkole (zajęcia integracyjne, klasowe i szkolne uroczystości, wycieczki i „, udział w ogólnoszkolnych projektach i imprezach);
2. położyć szczególny nacisk na oddziaływania wychowawcze zmierzające do podniesienia poziomu bezpieczeństwa w naszej placówce;
3. zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie wśród uczniów postawy życzliwości, tolerancji i szacunku wobec innych;
4. informować rodziców o ofercie szkoły dotyczącej rozwijania zainteresowań oraz o formach pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
5. zachęcać rodziców do aktywniejszej współpracy ze szkołą;
6. kontynuować działania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy i agresji wśród dzieci;
7. w *Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym* należy położyć szczególny nacisk na realizację następujących celów wychowawczo-profilaktycznych:
 - kształtowanie i rozwijanie postaw życzliwości, tolerancji i szacunku wobec innych,
 - kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji i rozwiązywania konfliktów,
 - wspieranie uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi,
 - rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, stymulowanie twórczości dziecięcej,
 - promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia,
 - wzmacnianie więzi rodzinnych,
 - rozwijanie właściwych postaw społecznych, wpajanie obowiązujących norm.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ EWALUACJI PROGRAMU

1. stworzyć *Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny*;
2. przedstawić do uchwalenia Radzie Rodziców i Radzie Pedagogicznej;
3. zasięgnąć opinii Samorządu Uczniowskiego;
4. zapoznać ze *Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznego* rodziców i uczniów.

CELE, ZADANIA I TREŚCI PROGRAMU

Na podstawie ewaluacji programu wychowawczego i profilaktycznego wyodrębniono następujące cele do pracy wychowawczo-profilaktycznej.

Głównym celem programu jest wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia oraz prowadzenie działań zmierzających do uchronienia go przed zagrożeniami pojawiającymi się w kolejnych etapach rozwoju.

Cele szczegółowe programu:

1. Kształtowanie i rozwijanie postaw życzliwości, tolerancji i szacunku wobec innych.
2. Kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji i rozwiązywania konfliktów.
3. Kształtowanie umiejętności dokonywania właściwej samooceny i pozytywnego myślenia.
4. Rozwijanie właściwych postaw społecznych, wpajanie obowiązujących norm i zasad.
5. Kształtowanie umiejętności dbania o bezpieczeństwo swoje i innych.
6. Podnoszenie świadomości prozdrowotnej i ekologicznej uczniów.
7. Wspieranie uczniów ze specyficznymi trudnościami i problemami w nauce.
8. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.
9. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, uczenie poszanowania dla dziedzictwa narodowego i regionalnego

OBSZARY PROGRAMU

Całość programu wychowawczo-profilaktycznego została podzielona na cztery obszary zatytułowane:

- I. „Ja”
- II. „Klasa”
- III. „Rodzina”
- IV. „Świat, w którym żyję.”

I. „JA”

Samoocena, samopoznanie, zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój osobisty, trudności, problemy.

Treści	Zamierzone efekty	Proponowane sposoby realizacji
<p>* Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.</p> <p>* Rozpoznawanie, rozumienie i wyrażanie uczuć.</p> <p>* Komunikowanie oczekiwań, kontrolowanie emocji.</p> <p>* Mocne i słabe strony.</p> <p>* Prawa i obowiązki.</p> <p>* Budowanie systemu wartości.</p> <p>* Bezpieczeństwo.</p> <p>* Świadomość prozdrowotna.</p> <p>* Uzdolnienia i zainteresowania</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie własnej wartości dzięki zbudowaniu pozytywnego obrazu samego siebie - poprawnie rozpoznaje i wyraża swoje uczucia - potrafi wyrażać swoje oczekiwania, panuje nad emocjami, umie asertywnie odmawiać - zna swoje mocne i słabe strony, radzi sobie z porażkami i napotykanymi trudnościami - zna swoje prawa i obowiązki - posiada właściwy, adekwatny do wieku system wartości - potrafi zadbać o własne bezpieczeństwo, prawidłowo zachować się w sytuacji zagrożenia, wie, kogo prosić o pomoc - w podstawowym zakresie zna zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej - posiada wiedzę na temat zdrowego stylu życia, zna konsekwencje używania środków uzależniających - poznaje i rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> # godziny wychowawcze # zajęcia warsztatowe # zajęcia terapeutyczne # zajęcia pozalekcyjne # prelekcje, pogadanki # dyskusje, rozmowy, odgrywanie scenek # prace literackie, plastyczne, sesje plakatowe # wypełnianie kart samooceny # autoprezentacje # projekcje filmów # projekty, # festyny, # konkursy # spotkania z zaproszonymi gośćmi

II. „KLASA”

**Integracja, życzliwość, współpraca,
rozwiązywanie konfliktów, bezpieczeństwo,
przestrzeganie norm, udział w życiu społeczności
klasowej i szkolnej.**

Treści	Zamierzone efekty	Proponowane sposoby realizacji
<p>* Poczucie przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej</p> <p>* Kontrakty klasowe, zasady współpracy w grupie</p> <p>* Szacunek i życzliwość</p> <p>* Prawa i obowiązki uczniów w świetle obowiązujących przepisów</p> <p>* Komunikacja – skuteczne porozumiewanie się, aktywne słuchanie</p> <p>* Konflikty – rozwiązywanie konfliktów, wyrażanie uczuć w sytuacjach konfliktowych, rodzaje konfliktów i sposoby ich rozwiązywania</p> <p>* Zasady działania samorządu klasowego i szkolnego</p> <p>* Współodpowiedzialność uczniów za jakość życia społecznego w szkole.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czuje się pełnoprawnym członkiem społeczności klasowej i szkolnej, lubi swoją klasę i szkołę. - zna treść kontraktu klasowego, przestrzega obowiązujących zasad i norm. - odnosi się z szacunkiem i życzliwością do innych, jest tolerancyjny i otwarty na potrzeby innych. - zna swoje podstawowe prawa i obowiązki, wie jakie akty prawne o nich mówią. - wie, na czym polega aktywne słuchanie i porozumiewanie się. - zna podłoże powstawania konfliktów, ich rodzaje oraz sposoby ich rozwiązywania, potrafi wyrażać uczucia i komunikować swoje potrzeby z poszanowaniem praw innych osób. - zna zasady działania samorządu klasowego i szkolnego, wie do jakich osób zwracać się o pomoc. - aktywnie włącza się w życie klasy i szkoły, wywiązuje się z zadań i pełnionych ról, korzysta z prawa do współdecydowania w sprawach klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> # zajęcia warsztatowe, integracyjne, terapeutyczne # godziny wychowawcze # praca w grupach # rozmowy indywidualne # odgrywanie ról # uroczystości klasowe i szkolne # wycieczki, # konkursy # akcje szkolne # badania socjometryczne

III. „RODZINA”

Tradycje rodzinne, szacunek wobec członków rodziny, prawa i obowiązki dziecka oraz pozostałych członków rodziny, poprawna komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, współpraca.		
Treści	Zamierzone efekty	Proponowane sposoby realizacji
<p>* Znaczenie rodziny w życiu człowieka (pełnione role, struktura, przeszłość).</p> <p>* Więzy uczuciowe, rozpoznawanie uczuć członków rodziny.</p> <p>* Znaczenie wspólnego spędzania świąt w rodzinie zgodnie z tradycją.</p> <p>* Prawa i obowiązki dziecka oraz pozostałych członków rodziny – prawa człowieka</p> <p>* Okazywanie szacunku rodzicom i innym dorosłym.</p> <p>* Współodpowiedzialność poszczególnych członków rodziny za atmosferę życia rodzinnego (konflikty i sposoby ich rozwiązywania, skuteczne porozumiewanie się, sposoby radzenia sobie w sytuacjach szczególnie trudnych, np.: przemoc).</p> <p>* Wspólne i aktywne spędzanie wolnego czasu.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna strukturę swojej rodziny, jej przeszłość, role pełnione przez poszczególnych jej członków. - odczuwa potrzebę emocjonalnego związku z rodziną. - zna tradycje rodzinne, rozumie potrzebę kontynuowania tradycji rodzinnych i spędzania świąt w gronie rodziny. - zna prawa i obowiązki swoje oraz pozostałych członków rodziny jako prawa człowieka - odnosi się z szacunkiem do rodziców oraz innych dorosłych. - aktywnie włącza się w budowanie pozytywnej atmosfery rodzinnej (zna podłoże powstawania konfliktów, potrafi podać sposoby konstruktywnego ich rozwiązywania, potrafi poradzić sobie w sytuacjach trudnych, wie, do kogo zwrócić się o pomoc). - zna sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu w gronie rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> # godziny wychowawcze # lekcje przedmiotowe # zebrania klasowe # udział rodziców w uroczystościach klasowych i szkolnych # zajęcia integracyjne dla rodziców # dni otwarte # pogadanki # zajęcia warsztatowe # organizowanie uroczystości klasowych

IV. „SWIAT, W KTÓRYM ŻYJE”

Patriotyzm, ekologia, środowisko lokalne

Treści	Zamierzone efekty	Proponowane sposoby realizacji
<p>* Godło i hymn państwowy</p> <p>* Sylwetki wielkich Polaków</p> <p>* Ogólna charakterystyka geograficzna i kulturowa regionu (podstawowe nazewnictwo, główne symbole regionalne)</p> <p>* Elementy historii regionu</p> <p>* Ochrona środowiska – zanieczyszczenia środowiska, ich przyczyny i skutki, surowce wtórne, potrzeba ochrony środowiska, obszary chronione i ich znaczenie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna historię powstania hymnu i godła narodowego, rozumie znaczenie symboli narodowych, - potrafi zaśpiewać hymn państwowy, - potrafi odpowiednio zachować się podczas uroczystości szkolnych i państwowych. - zna sylwetki wielkich Polaków. - zna historię Warmii, orientuje się w topografii regionu. - wie, co jest źródłem zanieczyszczeń, zna ich wpływ na środowisko, rozumie potrzebę ochrony środowiska, segregacji odpadów, wykorzystania surowców wtórnych. 	<ul style="list-style-type: none"> # lekcje tematyczne # godziny wychowawcze # projekty, konkursy i akcje szkolne # apele i uroczystości # wycieczki # koła zainteresowań # projekcje filmów # zbiórki surowców wtórnych

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego nastąpi na zakończenie trzyletniego okresu jego realizacji.

Program jest realizowany w etapach:

- klas I-III
- klas IV-VI

Ewaluacji programu dokonuje Zespół Nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły:

- 1) p. K. Jurkian
- 2) p. G. Makowska
- 3) p. M. Matusiak
- 4) p. D. Staszewska
- 5) p. J. Terlecka
- 6) p. A. Zwierko-jóźwik

we współpracy z:

- dyrektorem szkoły
- opiekunami grup wiekowych
- pedagogami
- Radą Rodziców Szkoły
- Samorządem Uczniowskim

Dopuszcza się wprowadzanie zmian do programu w trakcie jego realizacji, w formie aneksów, w zależności od potrzeb.

Do ewaluacji mogą zostać wykorzystane następujące narzędzia badawcze :

- ankiety,
- kwestionariusze,
- wywiady,
- obserwacje,
- analiza dokumentacji,
- wyniki mierzenia jakości pracy szkoły.

Przedstawiony rodzicom na spotkaniach 10-11.09.2008 r.

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną – 15.09.2008 r.

Uchwalony przez Radę Rodziców Szkoły – 16.09.2008 r.